

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

02.07.2021

UKA2021/174

Inatsisartut suleriasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Qanoq iliorluta kulturitoqarput aallaavigalugu tamat oqartussaaqataanerannik sanarfinnitsinni inuttaasut peqataatinneqarnerat sunniuteqaqataanerallu pitsaanerpaamik qulakkeersinnaaneripput pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Mariane Paviasen, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

Nunatsinni pisinnaatitaaffiit nunat tamalaat akornanni atuuttut atsiogataaffigineqarnikuusullu, pingaarutillit oqartussaaffinnik angerlaassuinerput ilutigalugu atorunnaarsikkiartorneqassappat?

Naalakkersuisut sorliit Naalakkersuisuuneri apeqqutaallutik pisinnaatitaaffiit qanoq paasineqartussaaneri allannngorteqattaarlugit ingerlatsissaagut?

Aatsitassanut oqartussaaffik 2010-mi angerlaapparput tamanna assut tulluusimaarutissaavoq, angerlaassimaneratali kingunerani inuiaqatigiittut toqqissisimanangitsumik pisoqarpoq.

2020-mi Naalakkersuisuusut aatsitassarsiorniarnermut tunngatillugu nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffiannik ILO-Konventioni nr: 169-imik, malinneqqusilluni piumasaqaraluarninni akissut assut tupaallannarlunilu toqqissisimanginnermik annertuumik pilersitseqataavoq.

Tassami taamanikkut Naalakkersuisuit oqariartuutigaat pisinnaatitaaffik taanna oqartussaaffiup angerlaannerani sunniutaarussimasoq naak danskit naalakkersuisuisa kingullermik 2013-mi naqissuserlugu uppersaraluaaraat pisinnaatitaaffik taanna nunatta inuinit atuuttoq.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Ima paasisariaqarpa namminersuleriartornerput ilutigalugu inuit
pisinnaatitaaffii annikilliertussasut?

Inuit pisinnaatitaaffiissa oqartussaaffiit angerlaassorneri ilutigalugit
nungukkiartornissaat naatsorsuutigissavarput?

Kikkut Naalakkersuisutut issianeri apeqqutaatillugit pisinnaatitaaffiit taakkulu
qanoq pisinnaatitaaffinnik pingaartitsitigineri apeqqutaatillugu nunarput
ingerlaaseqarniarpa?

Taamaassappat assut ernumanarpoq, inuit nalorninaatsumik
ilisimasariaqarpaat pisinnaatitaaffitsik qaqugukkut atuuttarnersut.

Partiit maani isersimasut qaqugukkulluunniit pisinnaatitaaffeqartariaqartugut
isumaqarpat?

Qinikkatut ataasiakkaatut qanoq isumaqarpugut qanoq iliorutta
pisinnaatitaaffiit qularnaatsumik atuuttuarnissaat anguniarlugu suliniarpugut?

Pisinnaataaffiit makku: Siusissukkut susoqalerneranik paasissutissanik
eqqortunik tuniorarneqarneq, ammasumik peqataatinneqarluni
illoqarfigisami/nunaqarfigisamiluunniit ineriartortinneqarnissaata qanoq
ittuunissaannik isummersoqataatinneqarsinnaaneq ineriartornermi
peqataatinneqarnermik kinguneqartussamik pisinnaatitaaffeqarneq,
assigiimmik, naligiimmik pineqartussaaneq, inooriaatsitta
illersorneqarnissaannut pisinnaatitaaffeqarneq, piniarneq savaateqarneq
aalisarneq allallu inuussutissarsiutit ileqquliussimasatta ingerlannissaanut
ineriartortinneqarneranilu peqataasinnaatitaanitta
atuutiinnarneqaannarnissaanut illersugaaneq, nunami inuuffigerusutatsinni
erumassuteqarata illersugaalluta peqqissuserpullu illersugaalluni
inuusinnaatitaaneq, tamakkuupput pisinnaataaffiup ILO-Konventionip nr: 169-
ip imarisaasa pingaarutillit ilamerngi. Qanoq ililluta inuiaqatigiit
pisinnaatitaaffinnik tamakkuninnga tamat oqartussaaqataanerannik

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

suliaqartilluta pisinnaatitaaffinnik tamakkuninnga qulakkeerinniffigalugit pissaagut. Aammalu qanoq iliornikkut inuiaqatigiit pisinnaatitaaffimminnik ilisimasaqarnerulernissaat aqutissiuutissavarput?

Pisinnaatitaaffiit taakku nalornissutigalugit innuttaasut inuuneqartinneqassappat?

Qaqugukkut pisinnaatitaaffiit nalorninaatsumik atuunneri sunniuteqarneri malugisarsinnaasagaat isumaqarpisi?

Pisinnaatitaaffiit kikkut Naalackersuisuuneri apeqqutaatillugit sunniuteqarlutillu malinneqarsinnaatitaasunngortinneqarlutik, atortussiannngorsimappata kingunerisinnaasai uanga isinnit isigalugu tassa kisermaassilluni Naalackersuineq.

Naalackersuisut namminneq kisimik aperisassaqaratik oqartussaasutut isumaqalersarpata taava siunissaq qanoq ittoq ornipparput?

Kikkunukua pitsaasunik nunatsinni pisinnaatitaaffeqarnissaat anguniassagigut?

Innuttaasut imaluunniit aningaasaliisartut nunani allaneersut?

Aap aningaasaliisartut pinngitsoorsinnaangilagut kisianni nunatta pigisaattut pingaarnersaasut tassaapput innuttaasut nunatsinnik ingerlatsisut napatitsisut.

Illumut pisinnaatitaaffiarujuussavagut oqartussaaffit angerlaassorneri ilutigalugu?

Taamaattoqassappat namminersulernissaq allaat siooranartutut oqaatigisariaqartussaavoq, pisinnaatitaaffiimmi ikiliartussappata oqartussallu ataasiakkaaginnangoriartuaassappata ulorianartumut ingerlasugut oqartariaqarpunga.

Aatsitassanut Naalackersuisuusimasoq Ataatsimiititaliami 14. Maj 2020-imi ammasumik siunersiuinermi ima oqarpoq:

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

"Inuit pisinnaatitaaffiitut tunngatillugu oqaaseqarninni oqarpunga nunap inoqqaavinut tunngatillugu ukua aalajangersakkat nunatsinni atornissaat ugguaatigit nangaanartoqarpoq uagut nunatsinni nammineq oqartussaagatta pisuussutitsinnnullu atuisinnaaneq nammineq uagut politikikkut aaqqissuussaansinni oqartussaaffigigatsigu allanut aperisassaqaarnata nammineq aalajangersaaffigisinnaagatsigu."

Qanoq isumaqarpisi ilumut Naalakkersuisuugutta, qinikkatulluunniit suligutta aperisassaaruttarpugut?

Pisinnaatitaaffik ILO-Konventioni nr. 169 nunatsinni atuuppa?

Oqallilluarnissassinnik kissaappassi.